

- II. Žalobce je povinen zaplatit žalované náklady odvolacího řízení ve výši 6 800 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám JUDr. Jitky Oliberiusové, advokátky v Praze 2.

Odůvodnění:

- Okresní soud v Berouně jako soud prvního stupně v záhlaví označeným rozsudkem zamítl žalobu na určení, že darovací smlouva uzavřená dne 20. 5. 2010 mezi žalovanou jako obdarovanou na straně jedné a A [redacted] K [redacted], narozeným [redacted], bytem H [redacted] [redacted], [redacted] K [redacted] jako dárce na straně druhé, na základě které žalovaná nabyla věci nemovité, a to rodinný dům č. p. [redacted] (H [redacted]), který je součástí pozemku parc. č. [redacted], a dále pozemky parc. č. [redacted] – zahrada a parc. č. [redacted] – zastavěná plocha a nádvoří, to vše zapsané v katastru nemovitostí vedeném Katastrálním úřadem pro Středočeský kraj, Katastrálním pracovištěm B [redacted], na listu vlastnictví č. [redacted] pro katastrální území a obec H [redacted], je vůči žalobci právně neúčinná (výrok I.), uložil žalobci nahradit žalované do tří dnů od právní moci rozsudku náklady řízení ve výši 38.146,85 Kč k rukám právní zástupkyně žalované JUDr. Jitky Oliberiusové, advokátky, se sídlem Římská 104/14, Praha 2 (výrok II.) a rozhodl, že žalobci se povinnost náhrady nákladů vzniklých státu v tomto řízení ve výši 5 000 Kč neukládá (výrok III. ve znění opravného usnesení).
- Rozsudek soud prvního stupně odůvodnil tak, že žaloba byla podána v zákonné tříleté lhůtě, tedy včas. Žalobce je aktivně legitimován, neboť má vykonatelné pohledávky vůči A [redacted] K [redacted], původnímu vlastníkově předmětných nemovitostí, které žalobci nebyly uhrazeny, a žalovaná je pasivně legitimována, neboť je nabyvatelkou nemovitostí převedených do jejího vlastnictví dlužníkem, jejím manželem, na základě uzavřené darovací smlouvy, kterou soud prvního stupně shledal platnou ve smyslu § 628 odst. 1 občanského zákoníku. Žalobce má dvě vykonatelné pohledávky, jejichž jistina činí celkem 320 000 Kč, a jejichž uhrazení je oprávněn požadovat po A [redacted] K [redacted]. A [redacted] K [redacted] však nevlastní žádný exekučně postižitelný majetek s výjimkou starobního důchodu. Tento příjem A [redacted] K [redacted] je postižen v exekuci pro jinou pohledávku a po jejím uhrazení jsou proti A [redacted] K [redacted] vedeny minimálně dvě další exekuce. Jediným majetkem, z něhož by bylo možné pohledávku žalobce uspokojit, byly předmětné nemovitosti, které však A [redacted] K [redacted] daroval své manželce darovací smlouvou dne 10. 5. 2010 (pozn. správně 20. 5. 2010). Obvyklá cena těchto nemovitostí činila k uvedenému datu 2 370 839 Kč. Nemovitosti byly v dané době zatíženy zástavním právem pro pohledávky České spořitelny, a.s. ve výši 2 000 000 Kč a F [redacted] Š [redacted] ve výši 2 000 000 Kč. Protože hodnota převáděných nemovitostí byla nižší než pohledávky zástavních věřitelů, a při prodeji nemovitostí ve vykonávacím řízení by tyto zajištěné pohledávky měly přednost při jejich úhradě z rozdělované podstaty dle § 337c odst. 1 občanského soudního řádu, lze dovodit, že A [redacted] K [redacted] neměl v úmyslu převodem předmětných nemovitostí na žalovanou zkrátit žalobce v uspokojení jeho pohledávky (srov. rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 21 Cdo 2785/2012). Tuto skutečnost pak potvrzuje obvyklá cena nemovitostí stanovená znalcem Ing. Ivo Ludvíkem ke dni 30. 6. 2018, která činila 3 900 000 Kč, přičemž hodnota pohledávek zajištěných zástavním právem činila v době vyhlášení rozsudku v případě společnosti SKYLARK CAPITAL LTD. minimálně 2 000 000 Kč a v případě České spořitelny více než 2 783 848,81 Kč, tzn. opět více, než činila hodnota převedených nemovitostí. Vzhledem k tomu, že v řízení nebylo prokázáno, že by se A [redacted] K [redacted] jako dlužník žalobce uzavřením darovací smlouvy se žalovanou zcela účelově zbavil svého jediného hodnotného majetku, z něhož by bylo možné pohledávku žalobce uspokojit, soud prvního stupně žalobu v celém rozsahu zamítl.
- Proti rozsudku soudu prvního stupně podal žalobce odvolání, v němž namítal, že rozhodnutí soudu prvního stupně spočívá na nesprávném právním posouzení věci. Soud prvního stupně je opřel o rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 21Cdp 2785/2012, který je pro danou věc nepřipadný.

Právě druhá podmínka, tedy výše hodnoty zástavy a výše zajištěné pohledávky v době dlužníkovy právního úkonu, nebyla splněna. V době, kdy dlužník činil právní úkon směřující ke zmenšení majetku, nedosahovala výše zástav částku přesahující hodnotu převáděných nemovitostí. Pro posouzení neúčinnosti darovací smlouvy je rozhodující splnění dvou podmínek, a to, zda je pohledávka vymahatelná a zda právní úkon dlužníka směřuje ke zkrácení uspokojení pohledávky věřitele. Obě tyto podmínky byly splněny a splnění dalších podmínek není vyžadováno. Vymahatelnost pohledávky je předmětem jiného řízení, skutečná výše zástav i míra uspokojení pohledávek se zkoumá až v rozvrhovém řízení a v tomto stadiu exekučního řízení také lze popírat jednotlivé pohledávky. Ostatně ještě před vyhlášením rozsudku soudu prvního stupně došlo k zastavení exekuce ve prospěch F ██████ Š ██████ pro úhradu dlužné částky, čímž se dluh zajištěný zástavami podstatně snížil. Spojování neúčinnosti právního úkonu s výší zajištěných pohledávek zcela zjevně znevýhodňuje věřitele, jestliže mu zamítnutí žaloby s ohledem na promlčecí lhůty znemožňuje domoci se zaplacení dlužné částky. Ve vztahu k nákladům řízení měl soud prvního stupně využít ustanovení § 150 občanského soudního řádu. V řízení bylo jasně prokázáno, že žalobce má za dlužníkem pohledávku, což představuje důvody zvláštního zřetele pro aplikaci tohoto ustanovení. Soud prvního stupně posoudil věc způsobem přísně formálním, odporujícím zásadě obecné spravedlnosti, tzn. způsobem opakovaně vytýkaným obecným soudům Ústavním soudem.

4. Žalobce navrhl, aby byl rozsudek soudu prvního stupně zrušen a věc vrácena soudu prvního stupně k novému projednání.
5. Žalovaná se vyjádření k odvolání zcela ztotožnila se závěry soudu prvního stupně, které spočívají na správném právním posouzení veškerých aspektů věci, správném zjištění a hodnocení skutkového stavu. V řízení nebylo prokázáno, že by žalobce byl jednáním dlužníka objektivně zkrácen, když s ohledem na výši pohledávek zajištěných zástavním právem k nemovitostem a jejich ceně v době převodu i vyhlášení rozsudku je nepochybné, že by při jejich zpeněžení připadl veškerý výtěžek z prodeje zajištěným věřitelům, takže se nemohlo jednat o zkracující jednání dlužníka. Důkazní břemeno o objektivním zkrácení žalobce leží na něm. V řízení bylo prokázáno, že hodnota zástavními právy zajištěných pohledávek značně převyšuje hodnotu darovaných nemovitostí a žalobce darovací smlouvou nebyl na svých právech zkrácen. Žalovaná navíc nemohla o případném úmyslu dlužníka zkrátit žalobce vědět, byla-li v rámci darovací smlouvy informována o zástavních právech vážnoucích na předmětných nemovitostech. V mezidobí ani nedošlo ke snížení dlužných částek zajištěných zástavním právem, jak uvádí žalobce, ale pouze k postoupení pohledávky zástavního věřitele F ██████ Š ██████ ve výši 2 033 336 Kč na SKYLARK CAPITAL LTD., tj. zástavního věřitele místo F ██████ Š ██████. Tvrzení žalobce k použití § 150 občanského soudního řádu je vzhledem k meritu věci irrelevantní. Žalovaná žádné finanční prostředky žalobci nedluží a nikdy nedlužila, jeho dlužníkem by měl být A ██████ K ██████, který v současné době již není manželem žalované. Dluhy dlužníka a rozhodnutí žalobce podat na žalobu za údajné zkracující jednání, ke kterému nedošlo, nemohou jít k tíži žalované. Žalovaná je přesvědčena, že žalobci mohly být veškeré skutečnosti ohledně výše zajištění známe, protože vyplývají z katastru nemovitostí. Žádné důvody pro použití ustanovení § 150 o. s. ř. dle názoru žalované nejsou.
6. Žalovaná navrhl, aby byl rozsudek soudu prvního stupně potvrzen.
7. Krajský soud v Praze jako soud odvolací (§ 10 odst. 1 občanského soudního řádu, dále jen o. s. ř. ve znění do 31. 12. 2013 /srov. Čl. II. bod 2. zákona č. 293/2013 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony/) po zjištění, že odvolání proti rozsudku soudu prvního stupně je přípustné, podal je žalobce jako účastník řízení, učinil tak v zákonné lhůtě (§ 201, § 202 odst. 2, 3 a contr., § 204 odst. 1 věta první o. s. ř.), odvolání splňuje náležitosti stanovené v § 205 odst. 1 o. s. ř. a obsahuje odvolací důvod podle § 205 odst. 2 písm. g) o. s. ř., přezkoumal rozsudek soudu prvního stupně včetně řízení

zároveň tehdejší manžel žalované A [redacted] K [redacted] jako dárce a žalovanou jako obdarovanou podle § 628 odst. 1, 2 občanského zákoníku z roku 1964 nebylo zkráceno právo žalobce na uspokojení vymahatelné pohledávky. Za zjištěného skutkového stavu totiž nemohlo dojít ke zmenšení majetku A [redacted] K [redacted], které by mohlo způsobit zkrácení uspokojení pohledávky žalobce, neboť hodnota zástavy ve prospěch věřitele České spořitelny, a. s. činila 2 000 000 Kč a hodnota zástavy ve prospěch věřitele F [redacted] Š [redacted] (posléze postoupené SKYLARK CAPITAL LTD.) ve výši 2 000 000 Kč, tj. celkem 4 000 000 Kč, ke dni 20. 5. 2010, kdy byla darovací smlouva uzavřena, podstatně přesahovala hodnotu darovaných nemovitostí zjištěnou znaleckým posudkem Ing. Štěpánky Johnové. Pohledávce žalobce z titulu směnek zákon nepřiznává právo na přednostní uspokojení a nelze důvodně předpokládat, že by výtěžek zpeněžení zástavy vystačil k uspokojení jakékoli další pohledávky. Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky z 30. 10. 2013 sp. zn. 21 Cdo 2785/2012 na danou věc tedy lze použít a námitka žalobce v odvolání o tom, že je pro danou věc nepřipadný, není opodstatněná. Právě žalobcem namítaná podmínka úspěšnosti žaloby dle § 42a občanského zákoníku z roku 1964, resp. posouzení otázky, zda právní úkon dlužníka směřuje ke zkrácení uspokojení pohledávky věřitele, nebyla v dané věci splněna a žalobě tudíž nebylo možno vyhovět.

17. Další námitky žalobce v odvolání o posouzení vymahatelnosti pohledávky, skutečné výše zástav i míry uspokojení pohledávek až v exekčním řízení, v němž také jednotlivé pohledávky popírat, nejsou pro posouzení neúčinnosti darovací smlouvy uzavřené mezi A [redacted] K [redacted] a žalovanou relevantní, nelze-li proti žalované žalobcovu pohledávku za A [redacted] K [redacted] vymáhat. Z téhož důvodu je bez významu zastavení exekuce ve prospěch F [redacted] Š [redacted] a aktuální výše jeho původní pohledávky za A [redacted] K [redacted]. Namítal-li žalobce, že spojování neúčinnosti právního úkonu s výší zajištěných pohledávek zcela zjevně znevýhodňuje věřitele, jestliže mu zamítnutí žaloby s ohledem na promlčecí lhůty znemožňuje domoci se zaplacení dlužné částky, podotýká odvolací soud, že i věřitel je povinen postupovat zásadně obezřetně již při poskytování svých finančních prostředků.
18. Žalobce se v odvolání domáhal rozhodnutí o nákladech řízení ve vztahu mezi účastníky dle § 150 o. s. ř., nikoli dle § 142 odst. 1 o. s. ř., tj. dle zásady úspěchu ve věci. Namítal, že má za dlužníkem pohledávku, což je důvodem zvláštního zřetele hodným, a soudu prvního stupně vytkl přísně formální rozhodnutí o nákladech řízení. K výkladu a aplikaci § 150 o. s. ř. se Nejvyšší soud vyjádřil v řadě svých rozhodnutí, např. v usnesení z 29. 8. 2013 sp. zn. 29 Cdo 2438/2013, uveřejněném pod číslem 2/2014 Sbírkou soudních rozhodnutí a stanovisek, v rozsudku z 25. 9. 2014, sp. zn. 21 Cdo 2811/2013, uveřejněném pod číslem 24/2015 tamtéž, nebo v usnesení z 6. 11. 2013, sp. zn. 30 Cdo 2880/2013, z 20. 2. 2014, sp. zn. 23 Cdo 2389/2013. Dovedil, že důvody hodnými zvláštního zřetele ve smyslu § 150 o. s. ř. se rozumí takové okolnosti, pro které by se jevílo v konkrétním případě nespravedlivým ukládat náhradu nákladů řízení tomu účastníku, který ve věci úspěch neměl, a zároveň by bylo možno spravedlivě požadovat na úspěšném účastníku, aby náklady vynaložené v souvislosti s řízením nesl ze svého. Při zkoumání, zda tu jsou důvody hodné zvláštního zřetele, soud přihlíží v první řadě k majetkovým, sociálním, osobním a dalším poměrům všech účastníků řízení; je třeba přitom vzít na zřetel nejen poměry toho, kdo by měl hradit náklady řízení, ale je nutno také uvážit, jak by se takové rozhodnutí dotklo zejména majetkových poměrů oprávněného účastníka. Významné z hlediska aplikace § 150 o. s. ř. jsou rovněž okolnosti, které vedly k soudnímu uplatnění nároku, postoj účastníků v průběhu řízení a další. Musí jít o takové okolnosti, které mají skutečný vliv na spravedlivost rozhodnutí o náhradě nákladů řízení. Dle názoru odvolacího soudu v dané věci nejsou žádné okolnosti, které by odůvodňovaly použití ustanovení § 150 o. s. ř. Odvolací soud si je vědom pohledávky žalobce za A [redacted] K [redacted] i její ztížené vymahatelnosti, nicméně řízení bylo vedeno proti žalované, nikoli proti A [redacted] K [redacted], a oba účastníci, tedy i žalobce, byli již při jednání před odvolacím soudem 20. 2. 2017 seznámeni s předběžným právním názorem na věc a významem výše označeného judikátu Nejvyššího soudu České republiky pro rozhodnutí o žalobě v závislosti na doplnění

dokazování za účelem zjištění skutkového stavu. Žalobce tak mohl zvážit svůj procesní postup i výši nákladů, za něž bude v případě neúspěchu odpovídat.

19. Ve vztahu k nákladům řízení mezi účastníky odvolací soud nepřehlédl, že byly žalované přiznány v nižší výši, neboť soud prvního stupně do nich nezahrnul náklady za účast zástupce žalované při jednání 9. 4. 2015, které se nekonalo, odměnu za úkon právní služby spočívající ve sdělení na výzvu soudu z 19. 8. 2015 a za odvolání proti usnesení soudu prvního stupně o zastavení odvolacího řízení z 22. 9. 2016 ani soudní poplatek 2 000 Kč za odvolání proti rozsudku soudu. Odvolací soud však k tomuto pochybení nepřihlížel, a to v souladu se zásadou „necht' si každý střeží svá práva“, protože žalovaná odvolání proti výroku II. rozsudku soudu prvního stupně nepodala.
20. Soud prvního stupně dále rozhodl o nákladech řízení státu, které však nevznikly, neboť znalečné bylo v plné výši uhrazeno ze zálohy složené žalobcem.
21. Z výše uvedených důvodů odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně ve výrocích I. a II. jako věcně správný podle § 219 o. s. ř. potvrdil a ve výroku III. změnil tak, aby bylo zřejmé, že státu nevznikly žádné náklady, za které by neúspěšný žalobce odpovídal dle § 148 odst. 1 o. s. ř.
22. O nákladech odvolacího řízení rozhodl odvolací soud podle § 224 odst. 1 a § 151 odst. 1 a § 142 odst. 1 o. s. ř. tak, že přiznal žalované, která měly i v odvolacím řízení plný úspěch, právo na náhradu nákladů potřebných k účelnému uplatňování nebo bránění práva proti žalobci, který ve věci úspěch neměl. Tyto náklady sestávají z nákladů za zastoupení advokátkou – z odměny 3 100 Kč/1 úkon právní služby (§ 1 odst. 2, § 2, § 6 odst. 1, § 7 bod 5., § 9 odst. 1, § 12 odst. 3, 4 advokátního tarifu) za dva úkony právní služby spočívající ve vyjádření k odvolání z 4. 1. 2019 a účasti při jednání před odvolacím soudem 15. 4. 2019 (§ 11 odst. 1 písm. g/ advokátního tarifu), dvou paušálních částek ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 1, 3 advokátního tarifu), celkem 6 800 Kč. Náhrada za daň z přidané hodnoty nebyla přiznána, není-li zástupkyně žalovaných – advokátka, plátkyní této daně. O lhůtě k plnění rozhodl odvolací soud podle § 160 odst. 1 část věty před středníkem o. s. ř. a o místu plnění (k rukám advokátky) podle § 149 odst. 1 o. s. ř.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat dovolání do dvou měsíců od jeho doručení u Okresního soudu v Berouně k Nejvyššímu soudu České republiky. Dovolatel, nemá-li právnické vzdělání, musí být zastoupen advokátem.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní exekuci nebo na soudní výkon rozhodnutí.

Praha 15. dubna 2019

Mgr. Jana Boudová Zvěřinová v. r.
předsedkyně senátu